

PODACI O PROJEKTU

Bosna i Hercegovina Januar 2017. godine

MEDICINSKE SESTRE U BIH IMAJU KLJUČNO MJESTO U POBOLJŠANJU ZDRAVSTVENIH USLUGA

BOLJI POLOŽAJ MEDICINSKIH SESTARA JE IMPERATIV USPJEHA

Projekat „Jačanje sestrinstva u BiH“ potiče procese povećanja kvalitete usluga medicinskih sestara i tehničara te bolji pristup ovim uslugama, naročito za ugrožene grupe stanovništva, koje uključuju starije, osobe sa invaliditetom, raseljena lica, nezaposlene i neosigurane osobe, manjine, osobe koje žive u udaljenim područjima, samohrane majke, mlade roditelje, djecu i mlade. Biće podržan i razvoj sestrinstva u zajednici, gdje će medicinske sestre i tehničari pružati u zajednici i kućama pacijenata preventivnu njegu, usluge promocije zdravlja i savjetovanja, te njegu pacijenata koji su u terminalnoj fazi oboljenja ili imaju hronične zdravstvene probleme.

Medicinske sestre zauzimaju ključno mjesto u pružanju primarne zdravstvene njege i imaju potencijal da značajno doprinesu poboljšanju zdravstvenog statusa stanovništva Bosne i Hercegovine. Projekat „Jačanje sestrinstva u BiH“ ima za cilj da omogući medicinskim sestrama da pristupe najugroženijim grupama stanovništva i pruže im kvalitetnije usluge, a fokusira se i na zaštitu profesionalnih interesa medicinskih sestara i tehničara te na njihovo priznanje unutar zdravstvenog sistema.

Iako Bosna i Hercegovina ulaže značajna sredstva u zdravstveni sistem, zdravlje stanovništva se kontinuirano pogoršava. Reforma zdravstvenog sistema bavi se osiguravanjem pristupačnih i isplativih usluga primarne zdravstvene zaštite. Međutim, unapređenje edukacije i prakse medicinskih sestara i tehničara nije obuhvaćeno reformom, što zapravo sputava njen dalji napredak. Oko 19.000 medicinskih sestara zaposleno je u zdravstvenom sistemu Bosne i Hercegovine. Iako prevladavaju u radnoj snazi u zdravstvu, njihov potencijal je neiskorišten, pogotovo u radu sa ugroženim grupama, koje imaju ograničen pristup zdravstvenoj zaštiti. Štaviše, formalno obrazovanje medicinskih sestara je neadekvatno, potrebne kompetencije za rad nisu jasno definirane, niti je uspostavljen sistem njihovog licenciranja.

Projekat će se baviti i pitanjem reforme formalnog obrazovanja medicinskih sestara i tehničara, kako bi se osiguralo da su njihove kompetencije u skladu sa evropskim standardima. Pored toga, iznimno je važno da zdravstveni autoriteti u zemlji prepoznaju i priznaju medicinske sestre i tehničare kao važan resurs za poboljšanje kvalitete usluga i njihove sigurnosti i efikasnosti. Kako bi se poboljšao položaj medicinskih sestara i tehničara u zdravstvenom sistemu projekat će raditi na razvijanju standarda praksi u sestrinstvu, regulative za kontinuiranu edukaciju medicinskih sestara i tehničara, te njihovo adekvatno licenciranje. Resursni centri za medicinske sestre će biti uspostavljeni na entitetskom nivou, a udruženja medicinskih sestara i tehničara ojačana kako bi regulirala samu profesiju i zagovarala interese medicinskih sestara.

Primarna ciljna grupa projekta su medicinske sestre i tehničari, naročito oni koji rade u primarnoj zdravstvenoj zaštiti. Međutim, projekat će imati snažan utjecaj i na opće stanovništvo, korisnike zdravstvenih usluga – procijenjenih 900.000 osoba u BiH, te naročito ugrožene grupe stanovništva sa ograničenim pristupom zdravstvenim uslugama.

ISKUSTVA IZ BIJELJINE KAO MODEL ZA OSTATAK ZEMLJE

U Domu zdravlja Bijeljina 40 medicinskih sestara i tehničara iz oblasti porodične medicine obučene su za pružanje zdravstvenih usluga u zajednici, te im je omogućena sva potrebna oprema. U samo tri mjeseca, one su posjetile preko 900 domova i omogućile palijativnu njegu pacijenata. Nadalje, obavile su godišnji pregled preko 2.000 hroničnih pacijenata, te će nastaviti obavljati redovne kontrolne preglede ovih pacijenata. Uz pružanje njege, medicinske sestre i tehničari u zajednici organiziraju i aktivnosti promocije zdravlja za cjelokupno stanovništvo. Ova uspješna pilot aktivnost iz Bijeljine biće primijenjena i u drugim dijelovima zemlje.

PODRŠKA REFORMI SESTRINSTVA U BIH

Sama ideja projekta „Jačanje sestrinstva u BiH“ nastala je od strane dva entitetska ministarstva zdravlja i Švicarske agencije za razvoj i saradnju (SDC). Projekat je razvijen na osnovu analize potreba u zemlji i saznanja dobijenih kroz projekat „Implementacija porodične medicine u BiH“, ranije finansiranog od strane SDC-a.

SAŽETAK PROJEKTA

NAZIV:
Projekat „Jačanje sestrinstva u Bosni i Hercegovini“

DOMENA:
Zdravlje

TEMA:
Zdravlje

ZEMLJA / REGIJA:
Bosna i Hercegovina

PARTNERI:
Ministarstvo civilnih poslova BiH
Federalno ministarstvo zdravstva
Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske
Odjel za zdravstvo Brčko distrikta i ostale službe
Federalno ministarstvo obrazovanja
Ministarstvo prosvjete i kulture Republike Srpske

IMPLEMENTIRAJUĆI PARTNER:
Konzorcij Fondacije Fami (BiH) i Ženevske univerzitetske bolnice (Švicarska)

POLAZNA TAČKA / POZADINA:
Potencijal medicinskih sestara i tehničara kao radne snage u zdravstvu zanemaren je unutar reforme zdravstvenog sistema Bosne i Hercegovine. Oko 19.000 medicinskih sestara i tehničara trenutno je zaposleno u zdravstvenom sistemu, no njihovo formalno obrazovanje je neadekvatno, potrebne kompetencije nisu jasno definirane, a sistem licenciranja medicinskih sestara i tehničara nije uspostavljen.

CILJ PROJEKTA:
Projekat obuhvaća poboljšanje zakonskog okvira za rad medicinskih sestara i tehničara, reformu formalnog obrazovanja medicinskih sestara i tehničara, te razvoj usluga sestrinstva u zajednici, tj. njege pacijenata u njihovim domovima. Posebna pažnja biće posvećena pružanju njege ugroženim grupama koje imaju ograničen pristup uslugama zdravstvene zaštite.

CILJNA GRUPA:
Primarna ciljna grupa projekta su medicinske sestre i tehničari, naročito oni koji rade u primarnoj zdravstvenoj zaštiti. Krajnji korisnici projekta su korisnici zdravstvenih usluga, odnosno stanovnici BiH.

BUDŽET:
CHF 5'351'250

TRAJANJE:
01.10.2011. – 30.09.2017. (kraj tekuće faze)

DODATNE INFORMACIJE I KONTAKT PODACI

Swiss Agency for Development and Cooperation (SDC)
Cooperation with Eastern Europe,
Western Balkans Division
Freiburgstrasse 130, 3003 Bern
Tel. +41 (0)58 462 22 12
E-Mail: deza-oza@eda.admin.ch
www.sdc.admin.ch

Ambasada Švicarske u Bosni i Hercegovini
Zmaja od Bosne 11, Zgrada RBBH, objekat B
BiH-71000 Sarajevo
Tel. +387 33 27 58 50, +387 33 25 40 30
Fax +387 33 57 01 20
E-Mail: sar.vertretung@eda.admin.ch
www.eda.admin.ch/bosnia-and-herzegovina